

23.3.2012

YM34/04/2012

Valtiovarainministeriö

Viite
Hänvisning Lausuntopyyntö 29.2.2012, VM 125:02/2007

Asia
Ärende Lausunto Julkishallinnon tietoluovutusten periaatteet ja käytännöt -loppuraportista

Ympäristöministeriö esittää lausuntonaan asiakohdassa mainitusta loppuraportista seuraavaa:

Yleisesti ottaen voidaan todeta, että loppuraporttiin kirjatut periaatteet ja käytännöt, joilla julkishallinnon tietovarantojen saatavuutta ja käyttöä pyritään edistämään, ovat kannatettavia. Ympäristöministeriö toivoo, että julkisin varoin tuotetut tiedot saadaan mahdollisimman laajaan ja maksuttomaan käyttöön viivyttämättä.

Lausuntopyynnössä pyydettiin erityisesti näkemyksiä lausuntopyyntökirjeessä mainittuihin ehdotuksiin.

Ehdotus 1: Ehdotetut periaatteet 1 ja 2 ovat erittäin kannatettavia. Käsityksemme mukaan myös periaate 2 tulisi toteuttaa mahdollisimman pikaisella aikataululla siten, että tiedot luovutettaisiin ensijaisesti maksutta ja vain poikkeustilanteissa tietojen luovutuksesta perittäisiin maksu.

Periaatteeseen 1 on kirjattu se, että tietojen luovutuksessa otetaan huomioon luovutus- ja muut rajoitukset. Mikäli tietoaineistoon sisältyy yksittäisiä tietokenttiä, jotka ovat rajoituksen kohteena, tulisi nämä mahdollisuuksien mukaan poistaa ko. aineistosta ja saattaa hiukan rajattu aineisto vapaaseen käyttöön. Koko aineistoa ei tulisi saattaa rajoituksen piiriin ainoastaan muutaman yksittäisen tietokentän vuoksi. Ympäristöhallinnolla on edellä kuvatussa toimintamallista hyviä ja toimivia kokemuksia Internetissä tarjoamassaan Oiva-palvelussa (www.ymparisto.fi/oiva).

Periaatteeseen 2 on sisällytetty ajatus siitä, että tietoluovutuksista veloitetaan enintään PSI-direktiivin mukaisesti. Onko tämän jo vanhenemassa olevan direktiivin mainitseminen tässä yhteydessä lainkaan tarpeellista. Se mahdollistaa kustannusten perimisen muistakin kuin irtiottokustannuksista. Ehdotamme sen poistamista ainakin tässä vaiheessa kun uuden direktiivin sisällöstä ei ole varmuutta.

Käsityksemme mukaan julkisin varoin kerätyt tiedot tulisi olla kaikkien niitä tarvitsevien vapaasti käytettävissä. Nykyistä vapaammalla tietopolitiikalla voidaan verovaroin kerättyjen tai tuotettujen tietoihin käyttöastetta sekä tietojen monipuolista käyttöä huomattavasti nykyisestä tehostaa. Vapaa tietopolitiikka todennäköisesti luo pohjaa uusien, tietoihin perustuvien innovaatioiden synnylle, mikä osaltaan edesauttaa tietoihin perustuvan liiketoiminnan vahvistumista Suomessa.

Ehdotus 2: Käsityksemme mukaan loppuraporttiin sisältyvä avoimen data lisenssimalli on toimiva siihen tarkoitukseen, johon sitä on esitetty.

Ehdotus 3: Käsityksemme mukaan loppuraportin liitteenä 7 olevat käyttöehdot soveltuvat peruskistereihin tallennettujen tietojen käyttöön. Ne ovat varsin rajaavia, mikä on perusteltua perusrekisterien tietojen osalta. Käsityksemme mukaan niiden soveltaminen julkisen hallinnon muiden kuin em. tietovarantojen tietojen käsittelyyn ja luovuttamiseen, joitakin yksityistapauksia lukuun ottamatta, ei vaikuta perustellulta.

Ehdotus 4: Ympäristöministeriöllä ei ole huomautettavaa loppuraportin sivuilla 47-50 esitettyihin toimenpiteisiin ja tehtäviin.

Ympäristöministeriön tietoarkkitehtuurityö osana kokonaisarkkitehtuurityötä on käynnistymässä. Ympäristöhallinnolla on jo runsaan 12 vuoden ajan ollut Internetissä kuvaukset ylläpitämistään julkisista tietojärjestelmistä ja -aineistoista. Suomen ympäristökeskuksessa on alkuvuodesta 2012 otettu käyttöön uusi metatietojärjestelmä, johon kuluvaan kevään aikana kootaan keskeiset metatiedot kaikista hallintomme ylläpitämistä tietojärjestelmistä ja -aineistoista.

Ympäristöministeriön julkiset tiedot ovat olleet vuodesta 2008 kaikkien niitä tarvitsevien vapaassa käytössä Oiva-palvelun kautta. Palvelun käyttö on maksutonta ja palvelusta poimittuja julkisia tietoja voi käyttää myös kaupallisiin tarkoituksiin.

Hallintojohtaja

Aino Jalonen

Tietohallintojohtaja

Tarmo Maunu